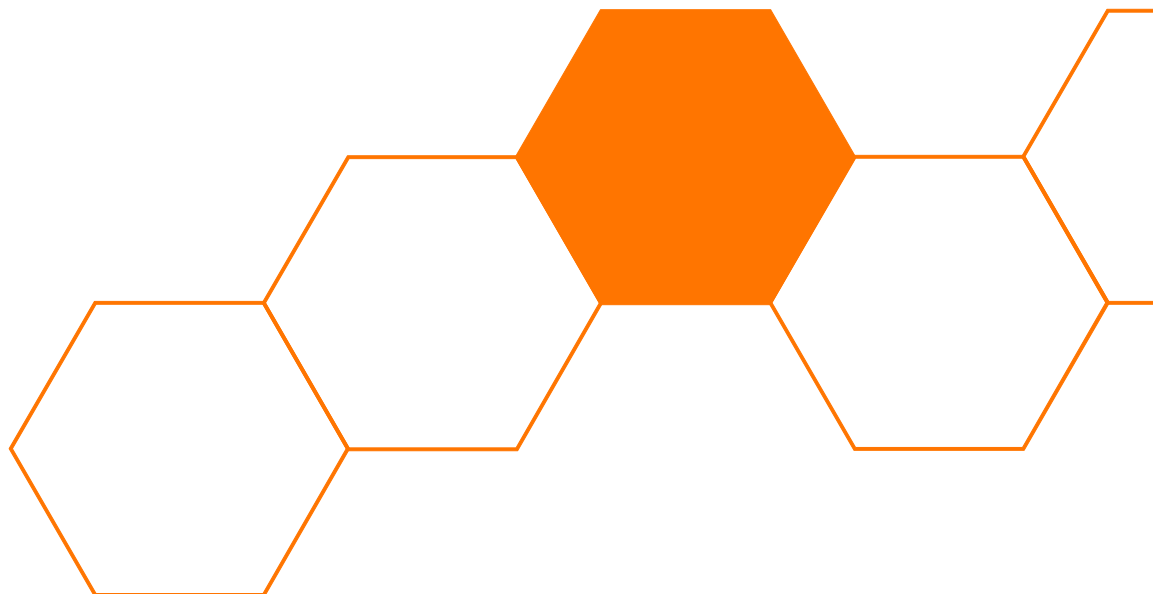


# Akka-platta som hjälpmedel – användning och måluppfyllelse



<b>Verksamhet:</b>	Hjälpmedelsverksamheten Habilitering & Hjälpmedel, Region Skåne
<b>Projektansvarig chef:</b>	Ullabritt Svensson, enhetschef Lund
<b>Ansvarig för projekt- redovisning:</b>	Hjälpmedelskonsulent Heléne Bengtsson helene.bengtsson@skane.se
<b>Handledare vid FoU-enheten:</b>	Forsknings- och utvecklingsledare Stine Thorsted
<b>Utgivning:</b>	Oktober 2014
<b>ISBN:</b>	978-91-7261-282-2
<b>Layout:</b>	Ulla Götesson

FoU-enheten strävar efter att publicera rapporter av hög kvalitet i ett kortfattat format. Syftet är att öka tillgängligheten och användningen av den kunskap som utvecklats inom vår division. Det finns alltid möjlighet att kontakta oss på FoU-enheten för att få ytterligare information.

Läs mer på vår hemsida [www.skane.se/habilitering/fou](http://www.skane.se/habilitering/fou)

© Habilitering & Hjälpmedel, Region Skåne

## Sammanfattning

Syftet med föreliggande arbete är att inventera användning och måluppfyllelse av Akka-platta samt att undersöka vilka mål som formuleras av förskrivaren och om dessa uppfylls. För att kartlägga detta genomfördes telefonintervjuer med elva förskrivare av Akka-platta inom Barn- och ungdomshabiliteringen och Vuxenhabiliteringen i Region Skåne. Dessa förskrivare har tillsammans erfarenhet av 33 Akka-plattor.

Resultatet visar att de uppsatta målen för användare med Akka-platta oftast har uppfyllts. Hjälpmedelsverksamhetens målsättning med förskrivning av Akka-platta är att användaren, efter en tids träning, ska utvecklas till självständig elrullstolsanvändare. Den bland förskrivarna vanligast förekommande formuleringen för målet med Akka-platta är att "användare ska få en självständig förflyttning för olika ändamål". De uppfyllda målen ligger alltså inte alltid i linje med Hjälpmedelsverksamhetens mål. Resultatet visar även att uppföljningsrutiner ser olika ut. Hjälpmedelsverksamhetens insatser upplevs vara bra men kan bli bättre. Behov finns för genomgång av Akka-plattan där förskrivare får ökad kunskap kring hjälpmedlet och dess möjligheter samt hur det kan vidareutvecklas. Därutöver önskas information kring hela förskrivningsprocessen, vilka anvisningar som finns i hjälpmedelshandboken, vilka blanketter som ska användas samt vilken uppföljningsrutin som bör användas för att nå målet med Akka-plattan.

## Innehållsförteckning

<b>Förord</b> .....	5
<b>Inledning</b> .....	6
Användningssätt och framgångsfaktorer för användande .....	6
Självständig förflyttning och lärande .....	7
Definitioner av målgrupp och målsättning för Akka-plattan .....	8
<b>Syfte</b> .....	10
<b>Metod</b> .....	10
Materialinsamling.....	10
Deltagare .....	10
<b>Resultat</b> .....	11
Förskrivning och återlämning av Akka-plattan .....	11
Formulering av mål .....	12
Elrullstol som mål för AKKA-plattan.....	12
Uppfylls de uppsatta målen .....	13
Uppföljning.....	14
Användning av Akka-plattan .....	15
Hjälpmedelsverksamhetens insatser/konsultationer .....	16
Förslag på förändringar .....	16
<b>Diskussion</b> .....	17
<b>Slutsatser</b> .....	18
<b>Implementering</b> .....	18
<b>Referenser</b> .....	19
<b>Bilagor</b>	
1. Intervjufrågor till förskrivare av Akka-platta.....	20
2. Förslag på mål och delmål för Akka-plattan .....	22
3. Uppföljning av eldriven rullstol .....	23
4. Träningsdagbok .....	26
5. Utprovning av eldriven rullstol.....	27

## Förord

Habiliterings- och hjälpmedelsdivisionens vision är att stärka ett gott liv utifrån egna val. Vi ska med professionella insatser göra livet mera möjligt för barn, ungdomar och vuxna med varaktig funktionsnedsättning. I samarbetet mellan Forsknings- och utvecklingsenheten och verksamheterna sker en ständig granskning av rådande metoder och utprovning av nya metoder för att kontinuerligt kunna förbättra kvaliteten i de olika habiliteringsinsatserna.

Forsknings- och utvecklingsenheten har ansvar för att driva och utveckla kunskap utifrån det kunskapsbehov som finns inom divisionen genom att utveckla ny kunskap inom habiliterings- och hjälpmedelsområdet, sprida kunskap om funktionsnedsättning, skapa en kultur av kritiskt och vetenskapligt tänkande samt att stimulera och stödja systematisk kunskaps- och kompetensutveckling.

FoU-rapporterna utgår från en frågeställning från praktiken, som relateras till aktuell forskning samt professionell erfarenhet och som leder vidare till en studie på vetenskaplig grund. En viktig del i arbetena är att visa hur resultaten kan användas och kommuniceras i verksamheten för att på så sätt bidra till kunskapsutvecklingen.

Arbetet med en FoU-rapport medför att det kritiska tänkandet utvecklas. Den praktiska erfarenheten värderas gentemot generell kunskap/forskning och förståelsen för praktiken växer. Meningen är att varje enskild FoU-rapport ska bidra till att verksamheten vilar på bästa tillgängliga kunskap inom områdena habilitering, rehabilitering och hjälpmedel.

I detta arbete har användning av Akka-platta inventerats och det har även undersökts vilka mål som formulerats av förskrivaren samt om dessa uppfyllts. Projektet har genomförts av hjälpmedelskonsulent Heléne Bengtsson. Forsknings- och utvecklingsledare vid FoU-enheten fil dr Stine Thorsted har varit handledare. Arbetet har genomförts med stöd från Yvonne Sommerfeldt, enhetschef på DAHJM.

Vi riktar ett tack till hjälpmedelskonsulent Agneta Gottschalk för betydelsefulla synpunkter i arbetets inledande och avslutande skede.

Malmö i september 2014

Pernille Holck  
Leg logoped, dr med vet  
Chef för Forsknings- och utvecklingsenheten  
Habilitering & Hjälpmedel

## Inledning

Akka-platta<sup>1</sup> är en form av slingstyrd elrullstol som möjliggör självständig förflyttning även för personer som annars inte kan förflytta sig själva. Ursprungligen utvecklades Akka-plattan för små barn som inte kan krypa. I hjälpmedelshandboken<sup>2</sup> beskrivs Akka-platta som "ett förflyttningshjälpmedel för rörelsehindrade med begåvningshandikapp och/eller hjärnskada i alla åldrar".



Figur 1. Bild på Akka-platta

Akka-platta är en 11 cm hög platta som med hjälp av två fotoceller följer en tejprens placerad på golvet. Plattan kan framföras i en hastighet, som är justerbar mellan 0 och 20 meter/minut. Det finns fyra olika storlekar och viktklassade Akka-plattor som kan anpassas till olika personers behov (JCM Elektronik, 2013).

Figur 2. Faktaruta

Medarbetare inom Habiliterings- och hjälpmedelsdivisionens verksamheter Hjälpmedelsverksamheten (Hjm), Barn- och ungdomshabiliteringen (Bou) och Vuxenhabiliteringen (Vux) har olika roller och ansvar när det gäller hjälpmedelsanvändningen. Förskrivarna på Vux och Bou har den direkta kontakten med en person för bedömning om behov av hjälpmedel. Förskrivaren är även insatt i den miljö där hjälpmedlet ska användas och har kontakt med närstående. Utifrån dessa fakta kan en förskrivning göras och en kontakt med hjälpmedelskonsulent tas.

Hjälpmedelskonsulenter arbetar med hjälpmedelsutprovningar, rådgivning kring tekniska hjälpmedel samt ansvarar för information och utbildning kring tekniska hjälpmedel till förskrivare. Hjälpmedelstekniker ansvarar för anpassningar, underhåll och service av tekniska hjälpmedel samt medverkar vid hjälpmedelsutprovningar. Efter att hjälpmedlet är levererat till användaren ska förskrivaren göra uppföljning.

### ANVÄNDNINGSSÄTT OCH FRAMGÅNGSFAKTORER FÖR ANVÄNDANDE

Användaren av Akka-plattan måste själv klara att starta och stanna plattan med en utprovad manöverkontakt eller joystick. För att personen ska få så god uppsikt framåt som möjligt när Akka-plattan körs, är det viktigt med ett bra sittande eller stående. Positioneringen ska även möjliggöra en avslappnad användning av hand och arm, så att användaren kan koncentrera sig på sin körning (Melén, Modh & Povlsen, 1999).

<sup>1</sup> Namnet Akka kommer från gåsen som bar Nils Holgersson på sin rygg, Akka-plattan bär barnet på "sin rygg".

<sup>2</sup> Region Skånes hjälpmedelshandbok är en skrift som ska vara ett stöd för förskrivare. I den presenteras policyn för hjälpmedel, allmänna riktlinjer kring hjälpmedel samt tydliga riktlinjer för bedömning av individuellt hjälpmedelsbehov.

JCM Elektronik (2013) skriver att Akka-plattan kan utnyttjas på tre olika sätt. Den kan användas till att följa en förvald markerad slinga. Vidare kan den användas till så kallad frikörning, då brukaren aktivt kan välja en annan väg, exempelvis till olika rum. Då krävs det en manöverkontakt med flera funktioner eller flera manöverkontakter för att styra plattan. Det tredje sättet som Akka-plattan kan framföras på är "staketkörning". En yta, som begränsas med tejpremsan som ett staket, gör att personen kan köra fritt inom detta område.

För att stimulera användaren att aktivera manöverkontakten till Akka-plattan, läggs det in olika stationer med ljud, syn- eller känselintryck som användaren kan förflytta sig till. Exempelvis kan det vara att köra igenom ett draperi, se sig i en spegel eller köra till ett öppet fönster för att känna vinden som kan väcka nyfikenhet. Rörelser som blir när Akka-plattan accelererar, svänger och stannar är en del av upplevelsen (Region Skåne, 2013). Även det naturliga och spontana som händer i vardagen kan stimulera användaren att förflytta sig med Akka-plattan. Samtal, plötsliga ljud eller händelser kan väcka nyfikenhet och stimulera användaren att agera. På detta sätt möjliggörs det för användaren att göra egna val och styra vad som händer (Melén m.fl., 1999).

För att utnyttja möjligheterna med Akka-plattan krävs att alla aktörer som finns kring användaren förstår hanteringen och ser de användningsmöjligheter som plattan kan innebära. För att skapa förutsättningar för användarens utveckling är delaktighet vid utformningen av miljön viktig (Jonasson, 2013).

Christiansson och Hjortsby (1991) har följt upp 14 förskrivna eldrivna rullstolar med automatisk slingstyrning i Bohusläns landsting. De kom fram till att viktigast för att uppnå det bästa resultatet med eldriven rullstol med automatisk slingstyrning är att det finns personal, intresse, engagemang och möjlighet till att avsätta regelbunden tid för träning. I studien framförs även, att strukturerade former för utprovning, träning och uppföljning är av stort värde när det gäller avancerade hjälpmedel.

### **SJÄLVSTÄNDIG FÖRFLYTTNING OCH LÄRANDE**

Den självständiga förflyttningen har positiv inverkan på personens utveckling och möjlighet till upplevelser av sig själv i förhållande till andra och omvärlden. Rums- och tids-perception kan utvecklas, personen får uppleva saker från olika håll och hur lång tid det tar att förflytta sig från ett ställe till ett annat och hur tiden förändras beroende på vilken väg man tar. Att man själv kan påverka sin position i rummet får betydelse för samspel med andra, för beteende och handling (Nilsson, 2000).

Mikael Jonasson (2013) beskriver i artikeln *The Akka board – performing, mobility, disability and innovation* de geografiska, innovativa och existentiella konsekvenserna vid användning av Akka-platta. Närstående till åtta användare har intervjuats. Jonasson framhåller att Akka-plattan kan ge användaren möjlighet att själv styra sin rörlighet i tid och rum och likaså att göra självständiga val och att vara oberoende som individ. Denna rörlighet möjliggör för användaren att utveckla kognitiva, sociala, emotionella och andra fysiska förmågor. Med denna utgångspunkt kan användning av Akka-platta relateras till användarens välbefinnande och hälsa. Jonasson skriver: "Independent of whether people using the Akka-boarding further develop bodily skills-for instance, being able to use other more sophisticated means for transporting – mobility produces meaning and sustained health and well-being for them, their families and the institutions where they are" (2013:11).

Arbetsterapeut Lisbeth Nilsson beskriver i *Arbetsterapeuten* (2012) metoden "Köra för att Lära" som ett strukturerat sätt att ge personer med grava funktionsnedsättningar en möjlighet till självständig förflyttning<sup>3</sup>. Denna metod har Nilsson utvecklat efter flera års erfarenhet från habiliteringen i Norrbotten. Nilsson tränade förflyttning med hjälp av elrullstol för barn, då hon såg att denna träning väckte deras nyfikenhet. Barn med svåra kognitiva funktionsnedsättningar, som inte visat intresse att förflytta sig själva med gånghjälpmedel, blev aktiva i sin gåstol efter en tids träning i elrullstol. Detta gjorde att Nilsson utvecklade metoden "Köra för att Lära". Syftet med metoden är att utveckla kognitiva förmågor och att stimulera till lärande för personer med kognitiva funktionsnedsättningar oberoende av om personen kan gå eller har begränsad rörelseförmåga.

"Köra för att Lära"-metoden används sedan 2011 på fem enheter inom Bou i Region Skåne med hjälp av en specialkonstruerad träningselrullstol för personer med kognitiva funktionsnedsättningar. I första hand är syftet att utveckla kognitiva förmågor och att stimulera till lärande. Det handlar om förmågan att reglera uppmärksamhet, vara aktiv och samspela med omgivningen. I andra hand är syftet med metoden att uppnå självständig förflyttning inomhus eller utomhus.

I metoden "Köra för att Lära" har Lisbeth Nilsson (2014) tagit fram en lärandeprocess med åtta säkert särskiljbara faser. Metoden beskrivs av Eva Svensson i FoU-rapport (3/2009). Sammantaget kan lärandeprocess i faserna 1-8 beskrivas som:

- 1-3 Utforskar funktion
- 4-5 Utforskar hantering
- 6-7 Utforskar användning

Dessa faser används för att kunna skatta personens utveckling i träningen. Utifrån denna bedömning kan nätverket i personens omgivning planera lämpliga strategier och anpassningar med hänsyn till personens aktivitetsnivå, motivation och intresse för att närma sig det planerade målet.

#### **DEFINITIONER AV MÅLGRUPP OCH MÅLSÄTTNING FÖR AKKA-PLATTAN**

Hjälpmedlet slingstyrd elrullstol/Akka-platta finns under ISO-kod: Motordrivna rullstolar; Eldrivna rullstolar med motoriserad styrning. Den kan förskrivas av arbetsterapeut och sjukgymnast i samråd med hjälpmedelskonsulent. Till den ordinarie förskrivningsblanketten ska medfölja ett utredningsformulär till Akka-plattan. I detta utredningsunderlag ska motiveringen till förskrivningen samt en motorisk bedömning för hantering av manöverkontakt finnas med. Vidare ska det framgå var Akka-plattan kommer att användas, vilken typ av sits/stol/ståstöd som brukaren använder idag i sin vardag samt ett namn på träningsansvarig för Akka-plattan.

Enligt Region Skånes hjälpmedelshandbok är målgruppen för eldriven rullstol med motoriserad styrning en person med funktionsnedsättning med ett förflyttningsbehov i sin närmiljö som inte kan tillgodoses av manuell rullstol eller annat förflyttningshjälpmedel. För någon med begåvningshandikapp och/eller hjärnskada kan det vara svårt att hantera en eldriven rullstol; en slingstyrd elektisk rullstol kan då bli aktuell. Personen ska själv kunna använda joystick/kontakt utan medverkan av

---

<sup>3</sup> En specialelrollstol från Permobil som kör på en motsvarande slinga som Akka används.



personal och medvetet kunna starta/stanna när han/hon vill. Målsättningen är att efter en tids träning ha utvecklats till en självständig elrullstolsanvändare. I anvisningarna står det att "träningens uppläggning och omfattning är avgörande när det gäller möjlighet för person med begåvningshandikapp eller hjärnskada att lära sig hantera och använda eldriven rullstol, med eller utan slingstyrning" (Region Skåne, 2013).

Region Skånes beskrivning av målgrupp för förskrivningen av slingstyrd elektrisk rullstol/Akka-platta skiljer sig från andra landsting i Sverige. Exempelvis framställs målgruppen i Region Halland som personer med stor svårighet att gå men som inte klarar att köra fritt utan behöver utmärkt slinga. De ska kunna hantera joystick/kontakt utan medverkan av personal och medvetet kunna köra när de vill (Region Halland). I landstinget Värmland sägs målgruppen vara personer med svår funktionsnedsättning som medför stora kommunikationssvårigheter i kombination med omfattande rörelsehindrar på grund av medfödd eller förvärvad hjärnskada. Ett kriterium är att aktivitetsbegränsningen så gott som utesluter självständig förflyttning inomhus. Vidare ska personen ha förmåga att hantera en kontakt och kunna lära sig samband mellan orsak och verkan samt ha behov av hjälpmedlet regelbundet minst fem dagar i veckan (Landstinget Värmland). I Stockholms läns landsting beskrivs målgruppen som personer vilka inte klarar traditionellt styrsätt utan behöver ha en slinga som hjälp för egen förflyttning och kompensation för exempelvis bristande synperception eller förståelse. De ska klara att hantera joystick/kontakt utan medverkan av personal och medvetet kunna köra vart och när de vill (Stockholms läns landsting).

Region Skånes beskrivning av målsättning med förskrivningen av slingstyrd elektrisk rullstol/Akka-platta skiljer sig också. I Region Halland är målsättningen att möjliggöra förflyttning och öka möjligheterna till kommunikation, till exempel påkalla uppmärksamhet, välja social samvaro/samspel, utveckla rums-, tids- och kroppsuppfattning samt kunna uttrycka sin vilja. I landstinget Värmland beskrivs den som att möjliggöra självständig förflyttning och öka möjligheterna till kommunikation, till exempel påkalla uppmärksamhet, välja social samvaro/samspel, utveckla rums-, tids- och kroppsuppfattning samt kunna uttrycka sin vilja. I Stockholms läns landsting är målsättningen att "Slingstyrning ska ge brukare möjlighet att bli delaktig och visa vad man vill och inte vill vilket stimulerar den kommunikativa förmågan och ökar självständigheten".

Slingstyrd elektrisk rullstol/Akka-platta kan alltså uppfylla olika syften i olika landsting och förskrivs utifrån olika mål och målsättningar. I Region Skåne är målsättningen att en person med funktionsnedsättning och förflyttningsbehov, som inte kan tillgodoses med manuell rullstol eller annat förflyttningshjälpmedel, genom träning ska utvecklas till en självständig elrullstolsanvändare. För att kunna arbeta effektivt är det betydelsefullt att följa upp om förskrivning av hjälpmedel uppfyller de syften som avsetts.

## Syfte

Syftet med föreliggande arbete är att inventera hur användning och måluppfyllelse av Akka-plattan ser ut.

### Frågeställningar:

Hur många Akka-plattor har förskrivits respektive återlämnats och vilken är den vanligaste anledningen till återlämning av Akka-plattor?

Vilka mål och delmål formuleras inför förskrivning av Akka-platta?

Finns det en plan hur målen ska uppnås?

Hur ser uppföljningsrutinerna ut?

Uppfylls de uppsatta målen?

Hur upplevs användningen gällande frekvens, svårighet, assistans och plats?

Hur upplevs Hjälpmedelsverksamhetens insatser vid utprovningen av Akka-platta?

## Metod

### MATERIALINSAMLING OCH BESKRIVNING AV STUDIEN

Denna undersökning har sin grund i en datainsamling från telefonintervjuer med förskrivare av Akka-platta som arbetar inom Bou och Vux i Region Skåne. En semistrukturerad intervjuguide har använts som underlag vid telefonintervjun (bilaga 1).

Förskrivarna identifierades med hjälp av Sesam 2<sup>4</sup>. De kontaktades via mail med ett informationsbrev om undersökningens syfte samt önskan om förskrivarnas medverkan. För förberedelse skickades en intervjuguide ut några dagar före intervjun till de förskrivare som accepterat inbjudan. En påminnelse skickades efter cirka två veckor till dem som inte svarat på förfrågan om medverkan.

Intervjuguiden har utformats utifrån dialog med hjälpmedelskonsulenter i barn- och vuxen-nätverksgruppen som kommer i kontakt med förskrivningsärenden av Akka-platta till barn respektive vuxna med funktionsnedsättning. Nätverksgrupperna presenterade frågeställningar som de var intresserade av att få svar på samt ett önskemål om att undersökningen skulle riktas till förskrivarna av Akka-plattor.

Intervjufrågorna inriktas på förskrivarnas erfarenhet och rutiner kring förskrivningen av Akka-plattan, det vill säga målsättning och uppföljning samt på användningen av Akka-plattan. Det ställs även frågor kring samarbetet med Hjälpmedelsverksamheten kring förskrivning av Akka-platta och om förskrivaren har förslag på förbättringar gällande rutinerna och samarbetet med Hjälpmedelsverksamheten (se bilaga 1).

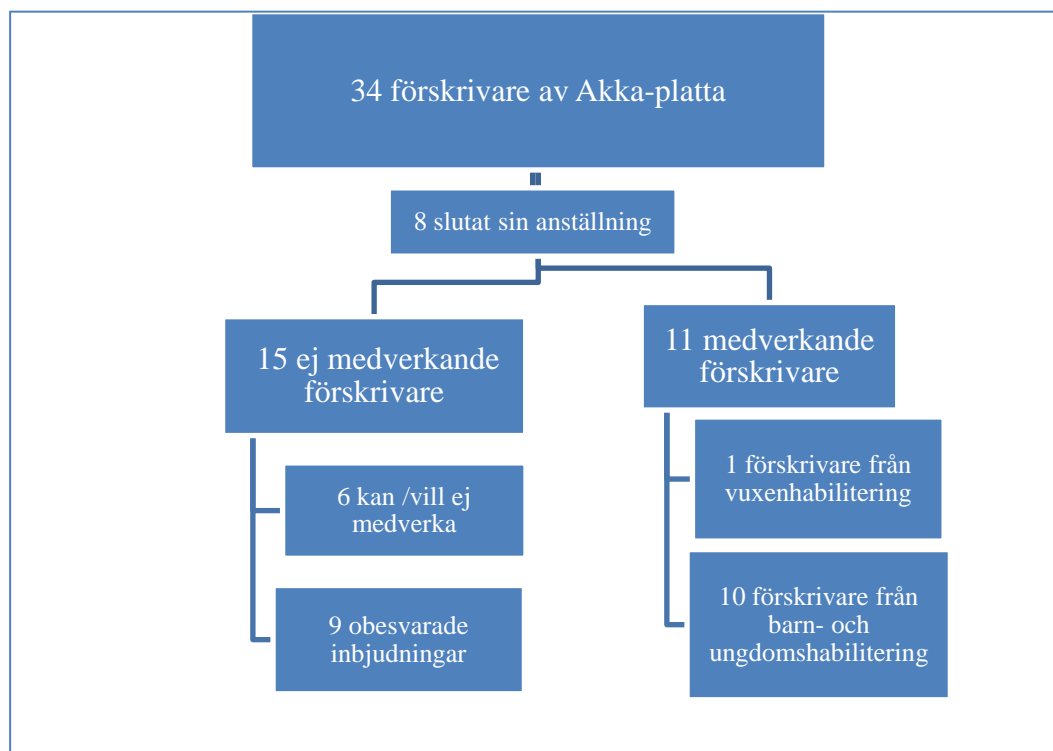
### DELTAGARE

Från 1996 till 2013 har 34 olika förskrivare förskrivit Akka-plattor inom Region Skåne (Sesam2). Av dessa har åtta avslutat sin anställning. Resterande 26 förskrivare blev tillfrågade om medverkan i en telefonintervju angående Akka-plattan. Sex av dem avböjde sin medverkan av olika anledningar, till exempel att de har idag andra arbets-

---

<sup>4</sup> Datasystem för hantering av personliga hjälpmedel inom Hjälpmedelsverksamheten.

uppgifter, inte hade tid eller prioriterade annat. Nio förskrivare har inte svarat på meddelandet eller påminnelsen om undersökningen. Återstående elva förskrivare (åtta arbetsterapeuter och tre sjukgymnaster) var intresserade av att medverka i undersökningen. Av dessa elva önskade två att skriva ner svaren på intervjufrågorna istället och skicka tillbaka dem. Av dem som medverkar i undersökningen arbetar tio förskrivare inom Bou och en inom Vux (se figur 3).



**Figur 3. Medverkande förskrivare i undersökningen**

Eftersom Akka-platta inte är ett frekvent förskrivet hjälpmedel blev underlaget för denna undersökning inte så stort<sup>5</sup>. Utav 34 förskrivare var det åtskilliga som inte ville eller kunde medverka i undersökningen. Flertalet medverkande förskrivare arbetar inom Bou och endast en inom Vux, varför det hade varit önskvärt att ha haft ytterligare några medverkande med erfarenhet från Vux.

Metoden att inhämta svar på frågorna från förskrivarna vid telefonintervju fungerade bra. Samtliga var väl förberedda utifrån det intervjuformulär som skickats till förskrivaren en tid före intervjutillfället.

## Resultat

### FÖRSKRIVNING OCH ÅTERLÄMNING AV AKKA-PLATTAN

Fram till 2013 har det förskrivits totalt 33 Akka-plattor av de elva förskrivare som medverkar i denna undersökning. Tre av dessa har förskrivit sammanlagt 19 Akka-plattor, medan resterande åtta har förskrivit en till tre plattor per person. I augusti 2013 fanns det totalt 40 Akka-plattor ute hos användare inom Region Skåne (Sesam 2).

<sup>5</sup> I ett underlag av samtliga 31 användare inom Region Skåne av Akka-platta hösten 2013 var 21 användare barn, fem ungdomar (14-19 år); resterande fem var vuxna när de fick sin första Akka-platta förskrivna.

Idag har åtta av de tillfrågade förskrivarna sammanlagt 18 Akka-plattor ute hos olika användare. Därav är det en förskrivare som ansvarar för nio plattor. Fyra förskrivare har tagit över andras förskrivna Akka-platta och därmed uppföljningsansvaret. Vidare har sju förskrivare erfarenhet av förskrivning av sammanlagt 14 återlämnade Akka-plattor.

Sju förskrivare har alltså haft hand om 14 återlämnade Akka-plattor. Anledningar till återlämning är att användaren:

- har övergått till att köra elrullstol (tre barn)
- har övergått till att använda ett annat förflyttningshjälpmedel
- har bytt skola till en särskola där Akka-platta finns tillgänglig
- har fysiska hinder i hemmiljön
- har förändrade familjeförhållanden
- har flyttat till ett annat landsting
- har problem med positioneringen.

### **FORMULERING AV MÅL**

Nio av elva förskrivare anger att de formulerar mål/delmål. Målformuleringarna kan se olika ut. Den vanligaste formuleringen går ut på att användaren ska få en självständig förflyttning för olika ändamål. Målet kan också vara att ge användaren större tillgång till lek och aktivitet samt en möjlighet att kunna göra sina egna val. Möjligheten att träna orsak/verkan är också en målsättning som nämns. Samtliga förslag på mål och delmål finns i bilaga 2.

Nio förskrivare svarar att de gör en planering för hur målen ska uppnås. En förskrivare lånar en Akka-platta till Bou där barnet får prova tre veckor några gånger i veckan. Under denna tid kan föräldrar och personal även närvara. Därefter lämnas hjälpmedlet ut till skolan eller hemmet och en specialpedagog tar kontakt för att ge aktivitetsförslag som stimulerar olika sinnen. En annan förskrivare berättar att inför utlämningen av Akka-plattan åker man till platsen där den ska användas. Här diskuteras användningen och ansvarsfördelningen inom Bou. Sjukgymnasten har ansvaret för positioneringen på Akka-plattan och arbetsterapeuten ansvarar för styrsättet och dess anpassning. Specialpedagogen ansvarar för miljön och för att få den lustfylld för användaren. På liknande sätt beskriver övriga sju förskrivare hur planeringen sker, det vill säga diskussion kring var och hur användningen ska ske samt ansvarsfördelning för att uppnå målet med Akka-plattan.

### **ELRULLSTOL SOM MÅL FÖR AKKA-PLATTAN?**

Enligt anvisningar i hjälpmedelshandboken är målet med Akka-plattan att användare ska få prova en vanlig elrullstol efter en tids träning med Akka-plattan. Sker detta?

Endast fyra av elva förskrivare svarar att de låtit användare prova en vanlig elrullstol efter en tids träning med Akka-plattan<sup>6</sup>. En förskrivare berättar om ett barn som har lämnat Akka-plattan och som idag kör elrullstol där styrning sköts med hjälp av tummens rörelse. En annan, som förskrivit Akka-platta till fem användare, har låtit två prova elrullstol. Den ena användaren fick prova vanlig elrullstol efter att en lärare på

---

<sup>6</sup> De låga siffrorna stämmer överens med uppgifter i Sesam där endast fyra av 62 användare av Akka-platta åren 1996-2013 har förskrivits någon typ av elektrisk rullstol.

en särskola ansett att detta skulle kunna vara möjligt, vilket visade sig vara korrekt. "Detta blev en läxa för mig att våga prova elrulle efter en tid med Akka-platta", säger förskrivaren som inte själv trodde att det var möjligt utifrån barnets utvecklingsnivå. Den tredje förskrivaren anger att hon har låtit användare få prova en elrullstol om hon har bedömt att det är rimligt för användaren att klara det, till exempel när ett barn kan hantera Akka-plattan i hemmet med hjälp av motiverade föräldrar. En annan förskrivare har erfarenhet av "Köra för att Lära-metoden" med elektrisk träningsrullstol och två användare har övergått till att köra med elrullstol utifrån den metoden. Anledning till att ett av barnen fick prova denna metod var att barnet tröttnade på att köra med Akka-plattan. Dock tröttnade barnet även på att "Köra för att Lära-metoden"; familjen saknade motivation för fortsatt träning. Den andra användaren som har fortsatt med "Köra för att Lära-metoden" klarar detta bra, men det finns inga planer på vanlig elrullstol.

Sju förskrivare har *inte* låtit användare prova en elrullstol efter en tids träning med Akka-plattan. Förskrivarnas förklaringar till detta är att användarna har för låg utvecklingsnivå eller nedsatt kognitiv förmåga samt att det är ett för stort steg till elrullstol. "Det kan kanske bli aktuellt efter en längre tids träning med Akka-plattan", nämner en förskrivare. En annan anledning till att det inte fungerar med en vanlig elrullstol för denna brukargrupp kan vara som en förskrivare framhåller: "Föräldrar upplever körning med Akka-platta som en aktivitet. När det sen handlar om elrullstol blir barnet mer definitivt en rullstolsanvändare".

Tre förskrivare nämner att även nedsatt syn är en anledning till att användare inte får prova en elrullstol efter träning med Akka-plattan. Vidare framkommer det att målet med Akka-plattan i många fall har varit mer inriktat på delaktighet i begränsad miljö med hjälp av tydlig slinga i hemmet, inte att kunna utvecklas till självständig elrullstolsanvändare.

Enligt förskrivarna saknade tre användare och deras närstående motivation att använda Akka-plattan. Därför blev det inte heller aktuellt att prova elrullstol. För en annan användare medförde körningen med Akka-plattan en möjlighet och motivering till egen förflyttning. "Användaren övergick till att använda en manuell rullstol som kanske kan fungera istället för elrullstol, nu när han förstår betydelsen av att kunna förflytta sig själv."

### **UPPFYLLS DE UPPSATTA MÅLEN?**

Sju av de elva förskrivarna upplever att mål och delmål som satts upp för användare med Akka-platta uppnås.

Följande faktorer har enligt förskrivarna betydelse för att målen uppnås:

- Motiverad omgivning.
- Hur förarbetet och utprovningen har utförts.
- Formulering av tydliga realistiska mål med föräldrar och personal.
- Bra dagsform och motivation hos användaren.
- En rolig bana med bra aktiviteter att köra till ökar intresset.
- Intensiv träning med Akka-plattan.
- Användningen som en naturlig del i veckans aktiviteter.

Följande hinder för att uppnå målen framförs av förskrivarna:

- För högt ställda krav på användaren från början.
- Dålig dagsform och motivation.
- Nätverket ser inte nyttan med Akka-plattan.
- Nätverkets brist på tid.
- Tekniskt problem med en manöverkontakt orsakade svårighet för ett barn att motiveras och därmed uppnå sitt mål.

Det har stor betydelse hur motiverat och aktivt nätverket kring användaren av Akka-plattan är. En förskrivare påpekar att "en motiverad personal som har andra med Akka-platta samtidigt i skolan, gör att målet lättare uppnås". Barn som vanligtvis inte kan göra så mycket, blir nu sedda av föräldrar och personal på ett annat sätt, nämner en förskrivare. Deras motivation ökas då de ser att barnet utvecklas och klarar att utföra en aktivitet.

Träning med Akka-platta tar mycket tid för nätverket. En förskrivare framhåller att "förskolan har mycket annat att göra och det tar sin tid att förbereda körningen. Prioriteringar av barns aktiviteter är inte alltid lätta att göra". Betydelsen av att ge användaren tid för intensiv träning med Akka-plattan, så användaren förstår hur man hanterar den och därmed kan visa sina förmågor, gör det enklare att formulera realistiska mål/delmål. Det kan dock vara svårt att sätta realistiska mål till användare som har stora begränsningar i sin utvecklingsnivå både kognitivt och motoriskt.

Tekniska problem nämns också som ett hinder för att uppnå mål/delmål. En användare hade problem med att responsen från manöverkontakten inte skedde omedelbart utan hade en fördröjning på någon sekund. Detta blev ett irritationsmoment som gjorde att användaren tappade intresset.

## **UPPFÖLJNING**

Under denna rubrik redovisas på vilket sätt Akka-plattan följs upp, både de plattor som förskrivaren själv har förskrivit och de som förskrivaren har övertagit uppföljningsansvaret på.

Vanligtvis försöker förskrivarna att följa upp Akka-plattan två till fyra gånger om året när allt är igång, oftare i början. Men det nämns också att det kan vara svårt att följa denna rutin på grund av "olika omständigheter".

En av förskrivarna kan följa upp en Akka-platta två gånger i veckan, eftersom skolan där hjälpmedlet är placerat ligger i närheten av förskrivarens arbetsplats. Placeras Akka-plattan i hemmet blir det inte så ofta uppföljning eftersom hembesök tar längre tid. Muntlig uppföljning är då vanlig. En till två gånger om året har Bou planeringsmöte tillsammans med föräldrar och resursperson, och i samband med detta kan förskrivaren följa upp Akka-plattan.

Det är två förskrivare som har möjlighet att träna med användaren en till två gånger i veckan på Bou där en Akka-platta är placerad. Efter en tid förskrivs en egen Akka-platta till hemmet eller skolan och den följs då upp några gånger i månaden. Så småningom förlängs tiden mellan uppföljningstillfällena.

Två förskrivare berättar att de följer upp Akka-plattan när användarens andra hjälpmedel följs upp. "Denna brukargrupp har ofta andra tekniska hjälpmedel i skola eller i hemmet".

Fyra förskrivare har övertagit uppföljningsansvaret på Akka-plattor från andra förskrivare. Förskrivarna betonar att uppföljning samt fortsatt planering kring Akka-plattan underlättas om det sedan tidigare finns erfarenhet av hjälpmedlet, såsom på träningskolor. Där har personalen haft full kontroll på Akka-plattan och dess användning. En förskrivare anser, att hade hon inte haft kunskap om Akka-plattan innan, hade det varit svårare att följa upp en platta som någon annan förskrivit. "Det är en svår roll när man tar över uppföljningsansvaret på en Akka-platta", menar en förskrivare, "ofta är det otydlig formulering på användningen".

Tio personer svarar på frågan om dokumentering av framsteg och förändringar kring Akka-plattan. Samtliga anser att de dokumenterar framsteg och förändringar och detta sker i patientjournalen, PMO, under användarens planerade mål eller under ärendemodul - uppföljning. En förskrivare har under det första året när Akka-plattan används ett block liggande hos användaren. Här är meningen att förälder eller ansvarig personal ska skriva om användarens beteende och hantering efter varje körningstillfälle med plattan. En annan förskrivare har också provat att i en skola där Akka-plattan användes ha en träningsbok där personalen skulle skriva hur träningen fortgick. Boken användes inte, så därför fortsatte inte denna rutin.

I PMO dokumenteras även hur användaren upplever körningen med Akka-plattan samt hur ofta den används. Vidare noteras hur användaren klarar att hantera den och om det är användarens egen medvetna handling som gör att Akka-plattan förflyttas. Det antecknas också hur styrsättet och positioneringen fungerar för användaren, uppföljningsresultat av tidigare utförda justeringar kring Akka-plattan samt vilka aktiviteter som brukaren kör till och hur dessa är utformade. Även andra faktorer som kan påverka körningen skrivs ner såsom användarens dagsform och nattsömn.

### **ANVÄNDNING AV AKKA-PLATTAN**

Det framgår av svaren att i början av träningen är det ofta arbetsterapeuter och sjukgymnaster som vägleder användaren vid körningen av Akka-plattan. Specialpedagog och logoped är involverade vid val av aktiviteter som brukaren ska förflytta sig till på förskola och i hemmet. Därefter är det för de användare som har Akka-plattan placerad i hemmet föräldrar eller personliga assistenter, som hjälper till. Är den placerad på skola eller dagcentral är det personal eller assistenter som finns i den grupp som användaren befinner sig i som har denna syssla. Ofta känner all personal i skolmiljön till barnen väl och har tid avsatt för användning av Akka-plattan. Personalen på förskola avgör själv om det ska vara delat ansvar eller om endast en person är ansvarig. På en träningskola där det finns en Akka-platta inköpt är det läraren som assisterar användaren.

Fyra förskrivare upplever att det finns skillnad på hantering och användningsfrekvens av Akka-plattan beroende på om den används i ett hem eller i en skolmiljö. Tre av dem anser att Akka-plattan används mer i skolmiljön då det är lättare att schemalägga aktiviteten och få in den som en naturlig del av skoldagen. Ofta är personalen van vid hjälpmedlet och motiverad till förändringar. Det är svårare hemma då föräldrar ofta inte har tid och platsen är mer begränsad. Även förändringar i familjeförhållanden gör att annat prioriteras och därmed påverkas användandet. Den fjärde förskrivaren anser

att utifrån hennes erfarenhet användes Akka-plattan mest i hemmet, trots att den också användes i skolan, beroende på att det fanns ambitiösa föräldrar i hemmet.

Tre förskrivare menar att det inte finns skillnad i användandet av Akka-plattan beroende på placeringen. Deras erfarenhet är att föräldrar har varit ambitiösa, men det har varit mer kontinuerlig användning i skolan då det är en schemalagd aktivitet där. Fyra förskrivare anger att de inte har erfarenhet av olika placeringar av Akka-plattan.

### **HJÄLPMEDELSVERKSAMHETENS INSATSER/KONSULTATIONER**

Nio förskrivare framhåller att utprovningstillfällena med hjälpmedelskonsulenter har varit bra eller mycket bra. En förskrivare upplever inte utprovningstillfället som tillfredsställande och en förskrivare har inte varit på utprovningstillfälle med hjälpmedelskonsulent. Två betonar fördelar med att prova Akka-plattan i hemmiljön tillsammans med hjälpmedelskonsulenten, då barnet är i en känd miljö. Det är en fördel om även representant från företaget av Akka-plattan kan närvara, för att få fram den bästa lösningen. En förskrivare påpekar att alla funktioner genomgicks vid hennes första utprovning av Akka-platta och därefter har hon klarat att förskriva Akka-plattan utan mer utprovningshjälp av hjälpmedelskonsulent.

En förskrivare noterar att ingen utprovning med hjälpmedelskonsulent behövdes då användaren hade haft tillgång till skolans Akka-platta tidigare. Vid detta tillfälle kom representant från företaget av Akka-plattan och hjälpmedelsteknikern vid leveransen av plattan till användarens hem. Föräldrarna fick då bra information och olika banor kunde provas.

En förskrivare upplevde problem med förskrivning av Akka-platta till en vuxen användare. Hjälpmedelskonsulenten hade för liten erfarenhet kring denna brukargrups användning av plattan men slutresultatet blev bra.

Servicen från Hjälpmedelsverksamhetens tekniker är samtliga förskrivare nöjda med. Man kommer mest i kontakt med dem vid anpassning av sittandet samt vid leverans av Akka-plattan. Det framkommer dock två problem. En styrkontakt till Akka-plattan fungerade inte till belåtenhet. Detta problem tog tid att åtgärda, vilket till slut ledde till att användaren fick ny platta. Det andra problemet som nämns handlar om en brist i informationen till förskrivare vid leverans av Akka-plattan. En förskrivare tog själv kontakt med tillverkningsföretaget för att få utfört en service. Denna kontakt ska alltid ske via Hjälpmedelsverksamheten.

### **FÖRSLAG PÅ FÖRÄNDRINGAR**

Avslutningsvis fick förskrivarna möjlighet att ge förslag på förbättringar gällande förskrivningen och samarbetet med Hjälpmedelsverksamheten. Fem förskrivare redovisar några tankar och idéer. Det nämns från tre av dem att det finns behov av att synliggöra Akka-plattan bättre, vilket skulle kunna göras genom att Hjälpmedelsverksamheten kallar till en genomgång av den, liksom man gör med andra hjälpmedel. Därefter kan förskrivaren lättare se möjligheterna och planera den fortsatta träningen med Akka-plattan. En förskrivare påtalar att "idag får man tips och idéer enbart när man ser andras Akka-plattor på skolorna." Även information kring hela förskrivningsprocessen av Akka-plattan som handbokens anvisningar, vilken blankett som ska fyllas i och uppföljningsrutiner är av intresse.



En förskrivare önskar tydligare riktlinjer för hur ofta Akka-plattan ska följas upp. Hon nämner också vikten av att nätverket i hemmet, skolan eller dagverksamheten är väl insatt i vad Akka-plattan ska leda till. Ett annat önskemål är att det vid utprovningstillfället ges tillfälle till diskussion av andra stysätt och råd för hur man kan göra för att höja svårighetsgraden med Akka-plattan. Det påpekas också att det tyvärr inte är den vanliga barnhjälpmedelskonsulenten, som man är van vid att samarbeta med i andra hjälpmedelsärenden, som har hand om Akka-plattan.

Slutligen framförs ett önskemål om en ändring i hjälpmedelshandbokens anvisning för Akka-platta. Det önskas en justering i texten så plattan inte enbart kan förskrivas som ett hjälpmedel som förträning till elrullstol utan även kan förskrivas till barn och vuxna med andra målsättningar.

## Diskussion

Målsättningen med slingstyrd elektrisk rullstol/Akka-platta är, enligt Region Skånes hjälpmedelshandbok, att bli en självständig elrullstolsanvändare. Ett sådant mål ställer höga krav på förskrivaren och erfarenheten av Akka-plattan är inte stor ute bland förskrivarna. Detta kan göra att uppföljning och vidareutveckling för användaren av hjälpmedlet inte alltid blir det optimala. Det framkom i undersökningen, liksom i Christianssons och Hjortsbys studie (1991), att det finns behov av mer kunskap kring hjälpmedlet hos förskrivarna. Hela processen från behov, målsättning, utvecklingsmöjlighet och uppföljningsrutiner är av betydelse för att nå bra resultat för användaren. En ökad kunskap kring hjälpmedlet kan även göra att introduktionen tillsammans med hjälpmedelskonsulent blir mer fullständig utifrån användarens behov. För Bohusläns landsting har Christiansson och Hjortsby (1991) utformat ett underlag som förskrivaren kan handledas av för att förenkla processen för eldriven rullstol med automatisk slingstyrning. Underlaget består av tre formulär. Ett formulär följer upp träning, användning, brukarens nöjdhet och effekter. Nästa formulär är för anteckningar i en träningsdagbok och ett tredje ger möjlighet för *analys av diagnos och funktion, motorisk bedömning, inlärningsförmåga och utvecklingsnivå, förflyttning samt analys av miljön* (se bilaga 3-5).

Vägen från användandet av Akka-platta till elrullstol är lång för såväl användare som nätverk och förskrivare. Planering och anpassning för Akka-plattan är mest tidskrävande när hjälpmedlet precis har förskrivits, då det sker tätare uppföljningar av förskrivare/teamet. Men efterhand blir det längre mellan uppföljningstillfällena. Det kan då vara svårt att följa utvecklingen och se när användaren är redo för nya utmaningar. Därför kan tydligare uppgifter kring träningstillfällena vara en fördel. Ett sätt att få större tydlighet kan vara att lämna ett material till ansvarig för användarens Akka-platta för att fortlöpande beskriva körträningen. Detta har två förskrivare provat men det har inte fungerat helt tillfredsställande. En annan metod är "Köra för att Lära", (Nilsson, 2000), som med sina åtta faser i läroprocessen tydligt beskriver en utveckling. Det är oftast enklare att göra noteringar kring klara riktlinjer än att beskriva händelseförlopp i fri text. Detta ger även förskrivaren en mer överskådlig bild kring användandet vid uppföljningstillfällena.

Det har tidigare visat sig (Jonasson, 2013; Christiansson & Hjortsby, 1991), att de användare som har bäst förutsättningar att hantera sin Akka-platta och nå den inplanerade målsättningen har ett väl motiverat nätverk. För att nätverket ska kunna bevara denna motivation krävs stöd och hjälp av kunniga inom området. Detta kan förklara varför det i denna undersökning framkommer att användningsfrekvensen

och hanteringen upplevs vara bäst på de platser där det finns personal som är van vid Akka-plattan och motiverad till förändringar. Detta berättigar Christianssons och Hjortsbys fråga om huruvida Akka-platta ska vara en utrustning till vissa skolor istället för ett individuellt hjälpmedel.

## **Slutsatser**

Målsättningen med slingstyrd elektrisk rullstol/Akka-platta är, enligt Region Skånes hjälpmedelshandbok, att bli en självständig elrullstolsanvändare. De mål som förskrivarna har satt ligger inom områdena möjliggöra förflyttning för att stimulera delaktighet samt kommunikation och ökad självständighet. Detta är mål som finns i andra landsting i Sverige, men alltså inte i Region Skånes hjälpmedelshandbok. Utifrån förskrivarnas uppsatta mål för Akka-plattan är det majoriteten av användarna som uppnår sina mål; därmed är det alltså realistiska mål utifrån användarens behov men inte efter hjälpmedelshandboken. Det framkommer även att det behövs tydligare mål, mer kunskap och fler redskap för uppföljning samt att nätverket är mycket viktigt. Det föreslås att förskrivare får mer kunskap kring Akka-plattans möjligheter och att de vid förskrivning av Akka-platta får tillgång till underlag som kan vägleda utprovningssprocessen efter användarens behov och utveckling.

## **IMPLEMENTERING**

Hjälpmiddelshandboken ska revideras 2014-2015. I samband med att handbokens produktanvisningar revideras kommer man att ta ställning till om texten om Akka-plattan ska justeras. Blanketter och annan information ska finnas länkad till respektive produktanvisning och ett förslag är att ta fram ett strukturerat uppföljningsmaterial, som förskrivaren ska använda vid dokumentering i PMO.

## Referenslista

Christiansson, G. & Hjortsby, L. (1991). *Med slinga går det som på räls, eller går det som på räls med slinga: uppföljning av eldrivna rullstolar med automatisk slingstyrning, ordinerade i Bohuslandstinget*. Bohusläns landsting.

FoU-rapport (kort) 3/2009. *Köra för att lära*. av Svensson, E. & Nilsson, L. FoU-enheten, Habilitering & Hjälpmedel, Region Skåne.

Jonasson, M. (2013). The AKKA-board – performing mobility, disability and innovation. *Disability & Society*, Vol. 29, No. 3, 477–490.

Melén, K., Modh, T. & Povlsen, S. (1999). *Slingan: Att lära sig köra med slingkörning*. Hjälpmedelsinstitutet.

Nilsson, L. (2000). *Metodboken. Träning och behandling i elrullstol*. Lund: Studentlitteratur.

### Web-referenser:

JCM Elektronik (2013). *Med Akka-plattan mot nya mål*. Av E. Blomberg. [www.jcmelektronik.temp.box.se/allt\\_om\\_hjm.htm](http://www.jcmelektronik.temp.box.se/allt_om_hjm.htm)  
Uppgift hämtad: 2014-03-20.

Arbetsterapeuten (2012). *Köra för att Lära™ stimulerar utveckling och lärande hos personer med kognitiva funktionsnedsättningar*. Av L. Nilsson. <http://www.fsa.se/Min-profession/Utbildning-och-forskning/Forskning-i-praxis/2012/TA-82012/>  
Uppgift hämtad: 2014-04-02.

Region Skåne, Habilitering & Hjälpmedel (2013-02-21). *Inspirationsmaterial Akka-plattan*. [http://www.skane.se/Public/HAB/2-Stod/Hjalpmedel/DUMLE/Akka\\_plattan.pdf](http://www.skane.se/Public/HAB/2-Stod/Hjalpmedel/DUMLE/Akka_plattan.pdf). Uppgift hämtad: 2014-03-20.

Stockholms läns landsting (2012-01-04) *Hjälpmedelsguiden*. <http://www.hjalpmedelsguiden.sll.se/> Uppgift hämtad: 2014-03-06.

Landstinget i Värmland (2013-06-06) *Hjälpmedelsservice*. <http://www.liv.se/Forvardgivare-och-samarbeten/Habilitering-och-hjalpmedel/Hjalpmedelsservice/Handbok/>  
Uppgift hämtad: 2014-03-24.

Region Halland (2014-03-24) *Hjälpmedelsanvisningar*. <http://www.regionhalland.se/PageFiles/74718/12%2023%2006%20Eldrivna%20rullstolar%20med%20motoriserad%20styrning.pdf> Uppgift hämtad: 2014-03-31.

Lisbeth Nilsson (2014-03-15) *Forskning och utveckling om handikapp*. <http://www.lisbethnilsson.se/> Uppgift hämtad 2014-09-24.

## **Intervjufrågor till förskrivare av Akka-platta**

### **1. Erfarenhet av Akka-plattan**

- a. Hur många Akka-plattor har du förskrivit?
- b. Hur många Akka-plattor har du enbart övertagit uppföljningsansvaret på?
- c. Hur många brukare med Akka-plattor har du aktuella just nu?
- d. Hur många Akka-plattor har du varit involverad i, som har återlämnats?
- e. Vilken är den vanligaste anledningen till att Akka-plattan återlämnas?

### **2. Förskrivning**

- a. Vilka faktorer är viktiga att tänka på inför förskrivning av Akka-platta?

### **3. Mål/delmål för Akka-plattan**

- a. Formuleras mål/delmål vid förskrivningen av Akka-plattan?
- b. Hur är de oftast formulerade?
- c. Brukar det finnas en plan för hur målet/delmålet ska nås?
- d. Hur kan den se ut?
- e. Hur ofta når brukaren det uppsatta målet/delmålet?
- f. Vad anser du att det beror på när målet/delmålet uppfylls?
- g. Vad anser du att det beror på när målet/delmålet inte uppfylls?

### **4. Uppföljning av Akka-plattan**

- a. Hur ofta gör du uppföljningar av Akka-plattan?
- b. Hur upplever du din roll när du tar över ett uppföljningsansvar, där du inte är förskrivaren till Akka-plattan?
- c. Dokumenteras framsteg och förändringar av körningen som görs? Ja/Nej
- d. I så fall, hur?
- e. Vad dokumenteras efter din uppföljning?

**5. Målet med Akka-plattan är att brukaren ska kunna övergå till en vanlig elrullstol efter en tids träning med Akka-plattan enligt hjälpmedelshandboken.**

- a. Får brukaren prova en vanlig elrullstol efter en tids användning av Akka-plattan?
- b. Om ja, varför?
- c. Om nej, varför inte?

**6. Användning av Akka-plattan**

- a. Vem ger brukaren assistans/vägledning vid körningen av Akka-plattan?
- b. Utifrån din erfarenhet upplevs det skillnad på brukarens hantering och användningsfrekvens av Akka-plattan om körningen sker hemma, i skolan, på fritids eller dagverksamhet?
- c. Om ja, hur?

**7. Hjälpmedelsverksamhetens roll**

- a. Hur upplevs utprovningstillfället av Akka-plattan tillsammans med hjälpmedelskonsulent?
- b. Hur upplevs servicen från Hjälpmedelsverksamhetens tekniker i samband med utleveransen av Akka-plattan?

**8. Har du några förslag på förbättringar gällande förskrivningen och samarbetet med Hjälpmedelsverksamheten?**

### Förslag på mål och delmål för Akka-plattan

Mål: Större tillgång till lek och aktivitet.

Delmål: Förflytta sig med Akka-plattan, kunna köra själv i fem minuter.  
Eller stanna vid station och kunna välja.

Mål: Förstå orsak/verkan eller möjlighet till egen förflyttning.

Mål: Ha en förflyttning i skolmiljö.

Mål: Hitta något som barnet kan förflytta sig med självständigt.

Mål: Träna orsak/verkan.

Delmål: Förstå att det är hon som kör till lockande leksaker.

Mål: Egen förflyttning.

Delmål: Kunna transportera saker och kunna duka av bordet med hjälp av bordet på rullstolen.

Mål: Träning av orsak/verkan.

Delmål: Få in träningen som en del i veckorytmen.

Mål: Orsak/verkan.

Delmål: Träna orsak/verkan till aktivitet med hjälp av kontakt på väggen.  
Kunna hålla kvar handen på kontakten.

Mål: Möjlighet att förflytta sig i rummet.

Mål: Att barnet ska stimuleras till egen förflyttning.

Mål: Barnet ska kunna göra ett val.

Delmål: Köra Akka-platta.

Mål: Självständig förflyttning.

## Bilaga 3.

**BOHUSLANDSTINGET**  
HJÄLPMEDELSCENTRALEN

UPPFÖLJNING AV ELDRIVEN RULLSTOL  
MED AUTOMATISK SLINGSTYRNING

UPPGIFTSLÄMNARE, namn, adress, tfn.

PATIENTDATA

### UPPFÖLJNINGSPERIOD

1:a året  3 mån \_\_\_\_\_  6 mån \_\_\_\_\_  9 mån \_\_\_\_\_  12 mån \_\_\_\_\_

2:a året  18 mån \_\_\_\_\_  24 mån \_\_\_\_\_

3:e året  30 mån \_\_\_\_\_  36 mån \_\_\_\_\_

INSÄNDS TILL HJÄLPMEDELSCENTRALEN SENAST \_\_\_\_\_

### ALLMÄNNA UPPGIFTER

Ansvarig för skötsel, namn, adress, tfn:

Ansvarig för träning/användning, namn, adress, tfn:

Drifttidsmätarens ställning:

## RULLSTOLEN OCH SLINGAN

Är det något på rullstolen ni inte är nöjd med?

Fungerar gjorda anpassningar, om nej varför?

Förslag på förändringar:

Hur fungerar befintlig slinga?

Finns planer att utöka slingans längd, vägval etc.?

Har det varit några driftsstörningar, om ja vilka?

Hur lång var väntan på reparation?

## TRÄNING/ANVÄNDNING

Är brukaren i träningsfasen

Ja

Nej

Har brukaren övergått till användningsfasen  
(=brukaren kan själv köra till olika mål och välja  
var hon ska stanna)

Ja

Nej

Var sker träningen?/Var används den?

Krävs assistans vid körtillfället, om ja vilken?

Hur är träningen utformad?

Hur ofta ges träning/används den, och hur långa är träningspassen?

Finns det några hinder för träning/användning vad gäller

- Miljö
- Hos personer i omgivningen
- Tidsaspekt
- Övrigt

Om träningen/användningen uteblir, vad är orsaken till det?



## **EFFEKTER**

Hur har stolen påverkat:

- Humör
- Kontakt med andra
- Personlig valfrihet
- Självförtroende
- Förmågan till att ta egna initiativ
- Övrigt

Hur har den påverkat personerna i omgivningen?

Hur upplever personerna i omgivningen rullstolen?

Har förväntningarna på rullstolen infriats?

## **ÖVRIGA KOMMENTARER**



## Bilaga 5.

**BOHUSLANDSTINGET**  
**HJÄLPMEDELSCENTRALEN**

UTPROVNING AV ELDRIVEN RULLSTOL  
MED AUTOMATISK SLINGSTYRNING

UPPGIFTSLÄMNARE. namn, adress, tfn.

PATIENTDATA

### ANALYS AV BRUKAREN

DIAGNOS inkl. Prognos:

---

#### FUNKTIONSBEDÖMNING

Muskeltonus:

Sensibilitet:

Syn inkl. visuell perception:

Hörsel inkl. auditiv perception:

Perception:

Tal- och språkförståelse:

## MOTORISK BEDÖMNING

Sittställning:

Arm/hand:

Ben/fot

Huvudkontroll:

Blåsa/suga:

Rörelseomfång/räckvidd:

Vilken är den bästa motoriska funktionen?

Används några manöverkontakter idag och hur fungerar det?

## INLÄRNINGSFÖRMÅGA OCH UTVECKLINGSNIVÅ

## FÖRFLYTTNING

Inomhus:

Utomhus:

Vilka hjälpmedel har provats och hur fungerade de?

## ANALYS AV MILJÖN

Var ska rullstolen användas?

Vilka möjligheter finns att utöka slingans längd till fri körning etc.?

Finns det fler el-rullstolsanvändare där, med/utan slinga?

Kontaktperson med ansvar för rullstolens skötsel, namn, adress, tfn:

Kontaktperson med ansvar för inträning, namn, adress, tfn:

Förvarings- och laddningsmöjligheter:

